

Nėra taikos be teisingumo

Teisingumo ir Santarvės Dieve, mes trokštame teisingumo ir ilginės taikos. Tačiau jaučiame pasauliui ir gyvenimui iškilusią grėsmę. Tai – neteisingumas ir karas. Už taiką ir teisingumą stoję vyrai ir moterys persekiojami ir žudomi. Daugybę konfliktų sprendžiame ne taikingomis derybomis, bet ginklo jėga. Todėl šaukiame tave ir meldžiamės.

Numalšink mumyse teisingumo troškulį ir taikos ilgesį.

Tavo Sūnus Jėzus savo Evangelija parodė mums, kokio teisingumo iš mūsų Tu tikiesi: teisingumo, akiai nesekančio įstatymu ar galia; teisingumo, pripažįstančio visų žmonių orumą; teisingumo, kuris skleidžiamas kiekvienam žmogui kaip Tavo meilės ženklas.

Gailingumo Tėve, pažadink mumyse tokio teisingumo troškulį.

Miesto LAIKRAŠTIS

Marijampolės bestseleris

NEMOKAMAS. Ir www.miesto.lt

2022 m. kovo 10 d. Nr. 5 (1780)

Laiškas iš anapus arba Negrįžkite!

JURIJUS, IVANAS ir kiti sovietų karininkai, palaidoti šalia Meno mokyklos.

Visų pirma, sveiki, jei dar esate sveiki. Turime omenyje tai, kad Rusijos caras verčia rusus kariauti prieš fašizmą. Kaip savo laiku tai darė jo pirmtakas Stalinas. Dabartinis pradėjo nuo Ukrainos ir nėra jokių garantijų, kad neateis jūsų eilė. Kaip ji atėjo 1940-aisiais, nepraėjus nė metams, kai sovietai ir vokiečiai, įgyvendindami Molotovo-Ribentropo pakta, pasidalijo Lenkiją.

Tada mes pirmą kartą okupavome Lietuvą. Dalis jūsiškių ėmė bendradarbiauti su mumis, pasistengė, kad Lietuva taptų Tarybų sąjungos respublika. Jūsų istorikai tai vadina „parsivežė „Stalino saulę“.

Po to jus, tapusius dalimi mūsų plačiosios tėvynės Tarybų sąjungos, vadovome iš fašistinės Vokietijos. Nuo jos karių ir žuvome Marijampolėje.

Kai mūšiai baigėsi, mūsų palaikams parinko vietą netoli Mokytojų seminarijos (dabar tai Meno mokykla). Ten su iškilėmis ir palaidojo. Kad būsimieji mokytojai žinotų, jog žuvome dėl jų ir visos Lietuvos laisvės, apie tai pasakotų mokiniais.

Po beveik penkiasdešimties jūs išsikovojoje tikrąją laisvę – vėl gyventi nepriklausomoje valstybėje. Rytoj, kovo 11 dieną, minėsite jos atkūrimo 32-ąsias metines.

Per tą laiką ne kartą kreipėmės į Marijampolės valdžią prašydami mūsų liekanas perlaidoti kapinėse – juk mirusiems ne vieta mokyklos pašonėje. Juolab kad senosiose miesto kapinėse atgulę mūsų bendražygiai. Tiesa, skirtingai nei mes, karininkai, ten beveik visi eiliniai. Bet, žinia, mirtis visus sulygina.

Tačiau į mūsų pageidavimą vis nebūdavo atsižvelgiama. Žinome kodėl miesto vadovai baiminosi, kad neigiamai reaguos Rusija. Esą taip būtų išniekintas vadojų atminimas. O juk mes tokie pat vadojai, kaip mūsų palikuonys, siekiantys pavergti Ukrainą.

Atėjo laikas nustoti baimintis. Juk jau išsivadavote nuo bendradarbiavimo su Rusijos ir jai kariauti padedančios Baltarusijos miestais.

Tiesa, keista, kad tebeliaupsinate „Stalino saulę“ parvežusius Liudą Girą, Petrą Cvirką, Salomėją Nėrį - šių kolaborantų garbei (!) pavadintos jūsų miesto gatvės.

Gal jie ir buvo geri rašytojai, bet nemaža dalimi prisidėjo prie to, kad jūs, kaip ir kitos sovietų pavergtos tautos, pusę amžiaus praleidote nelaisvėje.

Ačiū, Viešpatie, mes jos nepatyrėme. Manome, kad vien dėl to laisvoje valstybėje galime būti palaidoti ten, kur dera būti mirusiems.

„Vėliavas nuleistas neš, - /Žuvusių minės./Netikėki. Grįšiu aš./

Grįšiu... Lauk manęs“, - vienoje savo poemų rašė Salomėja Nėris.

Viešpatie, apsaugok, jis jau grįžo. Kol kas tik į Ukrainą.

Į dažniausius klausimus atsako Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Kam skirta programa „Tūkstantmečio mokyklos“ (TŪM)?

Visoms savivaldybėms ir mokykloms. Siekiama visiems vaikams užtikrinti pačias geriausias sąlygas mokytis, nesvarbu, kur jie gyvena, mažinti mokymosi sąlygų ir pasiekimų atotrūkius tarp savivaldybių, skirtingų tos pačios savivaldybės mokyklų, atnaujinti ir sustiprinti jau veikiančias mokyklas.

Kokios mokyklos gali dalyvauti programoje?

Pradinės, pagrindinės mokyklos, progimnazijos ir gimnazijos, kuriose mokosi ne mažiau kaip 200 vaikų ir kurios nevykdo mokinių atrankos.

200 mokinių skaičius nustatytas siekiant užtikrinti investicijų

prieinamumą kuo didesniai skaičiui vaikų. Sustiprinus vidutinio dydžio mokyklas, ten dirbančių vadovų ir mokytojų kompetencijas, mokyklų infrastruktūrą, ir kitų savivaldybės mokyklų mokiniams bei mokytojams taps prieinamos laboratorijos, mokymosi priemonės, neformaliojo švietimo veiklos.

Kas spręs, kurios mokyklos dalyvauja „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje?

Savivaldybės. Iki kovo pabaigos jos pateiks sprendimą dėl dalyvavimo pirmojo programos etapo pirmame sraute. Jam nepasirengusios bus kviečiamos dalyvauti programoje antruoju kvietimu po metų.

Kokius kriterijus turi atitikti programoje dalyvaujančios savivaldybės?

Daugiau 4 psl.

„Tūkstantmečio mokyklos“

Pavojų keliantis tako ženklinimas

Tikriausiai netrukus bus atnaujinamas tako žymėjimas. Pats laikas sukeisti piešinius vietomis

Redakcijos nuotrauka

Angelė URBAITIENĖ. Dažną rytą vaikštinėju Pašešupio parko takais. Pradėjus pavasariui ir išibėgėjant dviračių bei paspirtukų mėgėjų sezonui, noriu atkreipti į jų keliamą pavojų. Kalti dėl to ne šių ekologiškų transporto priemonių vairuotojai, o žmonės, planavę eismą trinkelėmis klotu pagrindiniu taku. Jis driekiasi nuo tilto per Šešupę R. Juknevičiaus gatvėje ir baigiasi ties tvenkiniu prie Sūduvos gimnazijos stadiono.

Kelio ženklai, įskaitant pieštus ant tako, rodo pėstiesiems naudotus arčiau upės nužymėta tako dalimi. Kita skirta dviračiams ir paspirtukams. Čia viskas aišku – dauguma eismo dalyvių laikosi taisyklių. Bet štai visi posūkiai iš pagrindinio tako į šalutinius yra vienoje pusėje: dešinėje, judant link Sūduvos gimnazijos stadiono, ir kairėje, einant ar važiuojant priešinga kryptimi. Abiem atvejais pėstieji turi kirsti važiuotiesiems skirtą tako dalį. Kelių eismo taisyklėse nurodoma, kad prieš žengiant į važiuojamąją kelio ar gatvės dalį, reikia pažvelgti į kairę ir į dešinę, tačiau čia juk ne gatvė, todėl retas apie tai pagalvoja.

Ir aš pagalvoju tik tada, kai mane partrenkė paspirtukas, kurio ne tik nemačiau, bet ir negirdėjau – juk elektra varomas. Beliko džiaugtis, kad vairavusi mergina neskuodė visu greičiu, kaip čia daro dauguma dviratininkų ir paspirtukininkų. Orui šylant jų vis gausėja, tad taką reikia paženklinti taip, kad transportui skirta dalis būtų nuo upės pusės, nes dviračių ir paspirtukų vairuotojai labai retai suka į plūkto žvyro takus.

Ką daryti, jeigu tenka susidurti su finansiniais sunkumais?

Anot Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, neapsitūrinčius gyventojai gali kreiptis į savo gyvenamosios vietos savivaldybę dėl piniginių socialinės paramos: socialinės pašalpos, būsto šildymo, karšto bei geriamojo vandens išlaidų kompensacijų, o jeigu jų daugiabutis renovuojamas - dėl kredito ir palūkanų įmokų apmokėjimo, taip pat papildomai skiriamos išmokos vaikui, socialinės paramos mokiniams.

Socialinę pašalpą gali gauti žmogus, jeigu vidutinės pajamos per mėnesį neviršija 141,9 euro. Jas apskaičiuojant neįskaitoma išmoka vaikui (vaiko pinigai) ir dalis su darbo santykiais susijusių pajamų bei nedarbo socialinio draudimo išmokos (nuo 20 iki 40 proc., priklausomai nuo šeimos sudėties).

Nustatant teisę į piniginę socialinę paramą laikinai nevertinamas besikreipiančiojo nuosavybės teise turimas turtas. Toks palengvinimas galios dar 6 mėnesius po ekstremaliosios situacijos pabaigos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, jeigu šeimos arba asmens nuosavybės teise turimo turto vertė viršys nustatytą ribą, į turta bus neatsižvelgiama 3 mėnesius, kai dėl paramos kreipiamasi pirmą kartą, arba praėjus 2 metams nuo paskutinio paramos gavimo.

Kokio dydžio socialinę pašalpą kiekvienu konkrečiu atveju gali gauti asmuo ar šeima, priklauso nuo šeimos sudėties, gaunamų pajamų ir pan. Paprasčiausias būdas sužinoti, ar priklauso socialinė pašalpa ir preliminarų jos dydį - pasinaudoti Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) esančia Socialinės pašalpos skaičiuokle.

Socialinę pašalpą gavęs asmuo, įsidarbines gali ir toliau kurį laiką gauti **papildomą socialinę pašalpą**. Pirmus 3 mėnesius - 100 proc., 4-6 mėnesį - 80 proc., o likusius 6 mėnesius - 50 proc. buvusios socialinės pašalpos, mokėtos per praėjusius 6 mėnesius iki įsidarbinimo, vidutinio dydžio. Iš viso socialinė pašalpa įsidarbinus mokama 12 mėnesių.

Būtiniosios sąlygos - iki įsidarbinimo žmogus turi būti registruotas Užimtumo

tarnyboje ne trumpiau kaip 6 mėnesius, jam mokamas ne mažesnis nei minimalus atlyginimas arba minimalus valandinis atlygis, socialinė pašalpa turėjo būti mokama bent 1 mėnesį per paskutinius tris mėnesius iki įsidarbinimo. Prašymą dėl papildomai skiriamos socialinės pašalpos įsidarbinus galima pateikti per 12 mėnesių nuo įsidarbinimo.

Būsto šildymo išlaidų kompensacija teikiama nepriklausomai nuo šildymo būdo, t. y. tiek būstą šildant centralizuotai, tiek kitos rūšies kuru: malkomis, anglimi, dujomis ir pan.

Nepasiturintiems gyventojams kompensuojama būsto šildymo išlaidų dalis, viršijanti 10 proc. skirtumo tarp bendrų šeimos arba asmens vidutinių pajamų per mėnesį ir 2 valstybės remiamų pajamų (VRP) dydžių (258 Eur) kiekvienam šeimos nariui arba 3 VRP dydžių (387 Eur) vienam gyvenančiam asmeniui.

Kompensacijai už būsto šildymą apskaičiuoti taikomas naudingojo būsto ploto normatyvas: 50 kv/m, jei žmogus gyvena vienas; 38 kv/m pirmam šeimos nariui, 12 kv/m antram šeimos nariui, 10 kv/m trečiam ir kiekvienam kitam šeimos nariui.

Paprasčiausias būdas sužinoti, ar priklauso būsto šildymo išlaidų kompensacija ir preliminarų jos dydį - pasinaudoti Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) esančia Būsto šildymo išlaidų kompensacijos skaičiuokle.

Kompensaciją už geriamąjį vandenį galima gauti, kai geriamojo vandens išlaidos viršija 2 proc. asmens ar šeimos pajamų. Kompensaciją už karštą vandenį galima gauti, kai išlaidos karštam vandeniui viršija 5 proc. asmens ar šeimos pajamų.

Siekiant skatinti būstų renovaciją (modernizavimą) ir į šį procesą įtraukti nepasiturinčius gyventojus, gaunančius būsto šildymo išlaidų kompensaciją, taikoma dar ir papildoma priemonė - jeigu daugiabučio namo buto savininkai įgyvendina ar jau įgyvendino valstybės ar savivaldybės remiamą daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą, šiems asmenims teikiama **valstybės pa-**

rama - 100 proc. apmokant kredito ir palūkanų įmokas. Dėl šios valstybės paramos reiktų kreiptis į gyvenamosios vietos savivaldybę

Papildoma 43,26 eurų dydžio išmoka prie vaiko pinigų mokama visiems vaikams iš nepasiturinčių šeimų.

Ji gali būti mokama iki vaikui sukanka 18 metų arba ilgiausiai iki 23 metų, jei jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, įskaitant ir besimokančius profesinio mokymo įstaigose, kai į mokymąsi įtraukta bendrojo ugdymo programa.

Papildoma išmoka vaikams iš nepasiturinčių šeimų mokama kiekvienam tos šeimos vaikui. *Nepasiturinti šeima yra tokia, kurioje vidutinės mėnesio pajamos vienam šeimos nariui neviršija 258 eurų (į pajamas neįskaičiuojami vaiko pinigai, dalis su darbo santykiais susijusių pajamų bei nedarbo socialinio draudimo išmokos - nuo 20 iki 40 proc., priklausomai nuo šeimos sudėties).*

Gausiai šeimai papildoma išmoka vaikui skiriama nevertinant šeimos gaunamų pajamų.

Visi priešmokyklinukai, pirmokai ir antrokai turi teisę į nemokamus pietus mokykloje nevertinant šeimos pajamų. Vyresnių klasių mokiniai turi teisę į nemokamus pietus, jeigu vidutinės pajamos vienam šeimos nariui per mėnesį yra mažesnės nei 193,5 euro.

Maisto produktus gali gauti tie gyventojai, kurių vidutinės mėnesinės pajamos vienam šeimos nariui neviršija 193,5 euro per mėnesį. Esant objektyvioms priežastims, savivaldybių administracijos nustatyta tvarka parama gali būti skiriama, kai pajamos per mėnesį viršija nurodytą sumą. Išimties atveju ir jiems taikomus dydžius nustato kiekviena savivaldybė individualiai.

Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka iš savivaldybės biudžeto lėšų gali būti skiriama ir **kita socialinė parama**: vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa, apmokama skola už būstą ar kita socialinė parama, įvertinus individualią asmens, šeimos situaciją.

Brangūs marijampoliečiai,

Šią Kovo 11-ąją visa Lietuva pasitinka kitaip nei iki šiol. Pastarųjų savaitų įvykiai parodė, kad laisvė ir nepriklausomybė nėra duotybė, kuri savaime suprantama.

Tai - vertybė, kurią turime puoselėti kasdien, dėl jos privalome stengtis ne-nuilsdami ir visada ją saugoti. Laisvė, kurioje jau užaugo ne viena karta, yra trapi, todėl turime ją vertinti ir gerbti.

Sveikinu Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos progą, būkime vieningi, stiprūs ir ryžtingi, juk Lietuva - tai visi mes.

**LR Seimo narė
Vaida Giraitytė-Juškevičienė**

Paroda

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus rūsyje (Vytauto g. 29) atidaryta mūsų kraštiečio Algimanto Sakalausko darbų paroda „Šviesos keliu: stogastulpiai, koplytstulpiai - kosmoso saitai“. Medžio dirbinių ekspozicija **veiks iki balandžio 30 d.**

„Tele2“ ragina prisidėti prie pagalbos Ukrainos žmonėms: kviečia aukoti nebenaudojamą, bet veikiančią įrangą

Mobiliojo ryšio operatorius „Tele2“ kviečia šalies gyventojus padėti nuo karo bėgantiems Ukrainos žmonėms paaukojant nebenaudojamus, tačiau veikiančius telefonus ir planšetes. Operatorius pasirūpins įrenginių surinkimu, patikrinimu bei tiekimu „Raudonojo Kryžiaus“ organizacijai, kuri teikia pagalbą ukrainiečiams.

„Šiuo metu bet kokia pagalba Ukrainos žmonėms, net ir pati mažiausia, yra labai reikšminga. Norime padėti užtikrinti reikalingą įrangą tiek savanoriams, tiek ir

nuo karo bėgančioms ukrainiečių šeimoms. Todėl kviečiu visus žmones nelikti abejingais - jums nebereikalingas, bet vis dar veikiantis telefonas ar planšetinis kompiute-

ris, gali būti itin vertingas kitiems“, - sakė Petras Masiulis, „Tele2“ generalinis direktorius Lietuvai ir Baltijos šalims.

Operatorius kviečia Lietuvos

gyventojus prisidėti prie pagalbos ir paaukoti nebenaudojamus, tačiau vis dar veikiančius telefonus ir planšetes. Galite prietaisus atnešti į bet kurį artimiausią „Tele2“ saloną, nepriklausomai nuo to, kurio šalies operatoriaus klientai esate.

Prieš aukodami įrenginį patikrinkite, ar jis yra veikiantis ir jame nėra likusios jūsų asmeninės informacijos. Jeigu nesate tikri, ar tai yra padaryta, atnešus prietaisą, operatoriaus darbuotojai padės tai atlikti.

Visi paaukoti įrenginiai bus perduoti „Raudonojo kryžiaus“ draugijai, kuri juos paskirstys Ukrainos žmonėms ir jiems padedantiems savanoriams.

Nuo karo bėgantiems ukrainiečiams padedantis „Raudonasis Kryžius“ laukia žmonių iš Ukrainos, kuriems bus reikalinga pagal-

ba ir prieglobstis Lietuvoje.

„Tele2“ taip pat skyrė 30 tūkst. „Pildyk“ SIM kortelių „Raudonojo Kryžiaus“ ir „Stiprūs kartu“ organizacijoms, kurios pasirūpins, kad kortelės operatyviai pasiektų į Lietuvą atvykusius pabėgėlius iš Ukrainos. SIM korteles gavę žmonės galės tris mėnesius nemokamai skambinti, rašyti SMS žinutes ir naudotis neribotu internetu Lietuvoje.

Karo situacijoje Ukrainos žmonėms padedančiam „Raudonajam Kryžiui“ mobiliojo ryšio operatorius „Tele2“ taip pat skyrė paramą, suteikdamas darbui reikalingus įrenginius.

Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą bendravimą, telekomunikacijų bendrovė kompensuoja ir tarptinklinio ryšio paslaugas privatiems bei verslo klientams, esantiems Ukrainoje.

PAGALBA UKRAINOS ŽMONĖMS

Kviečiame paaukoti nebenaudojamus, bet veikiančius telefonus ar planšetes.

Dėkojame už Jūsų pagalbą!

TELE2

„Močiute, gal arklio pasą turite?“

Vytautas ŽEMAITIS. Dėl nepatogumų pėstiesiems prie „Norfos“ parduotuvės Vilkaviškio gatvėje skundžiamasi bene nuo jos atidarymo prieš pusantų metų. Šia tema redakcija gavo kelis laiškelius, tačiau nė vienas jų neprilygsta atsiųstam praėjusią savaitę. Marijampolėčiams, ypač pagyvenusiems, aktuali problema išdėstyta net dvylikoje ranka rašytų sąsiuvinio puslapių.

Atsižvelgdamas į tai, „Miesto laikraščio“ korespondentas išsiruošė dar kartą apžiūrėti parduotuvės prieigas. Dar kartą, nes sykį ten jau lankėsi po pirmojo signalo apie eismo schemą prie „Norfos“, į kurią „neįsipaišo“ pėstieji. Tada redakcija neįžvelgė jokio nepatogumo tiems, kurie apsipirkti atvyksta ne ratuoti.

Anot Senjora Šeimininke pasirašiusios laiško autorės, problemos neįžvelgė ir schemą vietoje tyrinęjusi savivaldybės administracijos tarnautoja. Jai vasario 14 dieną marijampolietė situaciją nupasa-kojo telefonu.

„Tai aš rašau jums (redakcijai – red. pastaba) laiškėlį, gal nuotrauką“

ką į laikraštį įdėtumėte ir ką nors parašytumėte. Nuotraukoje būtų matyti tas senas medis ir kelias, ir pieva po medžiu išstrempta žmonių“, - nurodo S. Šeimininkė.

Jos nuomone, seną medį, nuo kurio krinta purvini lašai, reikėtų nupjauti, o vietoje dumblino tako užtektų „kokių 3 metrų“ šaligatvio. Tada pirkėjams nereikės eiti automobiliams skirtu įvažiavimu ir klausyti vairuotojų šmaikštaujant: „Močiute, kur jūs čia einate, gal arklio pasą turite?“

Senjora rašo, kad tokios pastabos jai nejuokingos, nes, visų pirma, nenori klampoti purvyno, o antra, lėtai eina dėl nuolat skaudančių kojų.

Korespondentas situaciją išanalizavo nuodugniai. Nuotrauką įdedame. Dėl parašymo, manau, užtenka laiško citatų.

Tikėkimės, kad savivaldybės tarnautoja, kuriai skambino Senjora, „gyvai“ susipažins su nuotraukoje užfiksuotu vaizdu. Jeigu ir ji šį kartą išvelgs problemą, tai ją išspręsti savivaldybei vieni niekai: mieste kas dieną paklojami dešimtys metrų šaligatvių, šalinami persėnė,

pavojų žmonių gyvybei ir turtui keliantys medžiai.

Žymiai rečiau asfaltuojamos gatvės. Tuo piktinasi populiariai tarp laiškus redakcijai siunčiančiųjų pavarde Miesto Gyventojai pasirašęs marijampolietis. Jis aprašo netvarkomas Užtvankos ir Pakalnės gatves (už senosios užtvankos) ir norėtų pakviesti jomis pasivaikščioti vieną miesto vadovų. Jam būtų netoli, nes gatvės „beveik miesto centre“.

Kadangi, mano žiniomis, tas vadovas su nepažįstamais nevaikšto, tokį laiško autoriaus pageidavimą perduosiu, kai tik jis identifikuos savo tapatybę. Tada, matyt, galės tikėtis „tikslaus atsakymo“ apie šių gatvių ateitį.

Nuo savęs tegaliu pridėti, kad gerokai arčiau centro yra žymiai prasčiau prižiūrimų gatvių (apie vieną jų „Miesto laikraštis“ rašė praėjusį mėnesį).

Naujuose kvartaluose dalis šaligatvių tiesiama jau įsikūrus gyventojams, kai paaiškėja pagrindiniai pėsčiųjų maršrutai. Prie Vilkaviškio gatvės „Norfos“ vietą šaligatviui pirkėjai pažymėjo jau seniai
V. Žemaičio nuotrauka

Kai paršelis į kalną skrenda

Jurgis MAČYS. „Pasigedau jūsų laikraštyje įprasto pašmaikštavimo Lietuvių kalbos dienų proga. Gal jau nusibodo eksploatuoti Miamiį ir Majemį, o daugiau neturite prie ko kabintis?“ - lyg klausia, lyg teigia laiškėlį atsiuntęs Kęstutis Varanauskas.

Kaip neturėsi! Turime.

Iškaba numeris vienas. Be komentarų. Tik priminimas, kad fotografuota Miamio gatvėje, kuriai suteiktas Kauno pavadinimas.

Iškaba numeris du. Nelabai aišku, kodėl prie lietuviškų žodžių prikabinantas Momblanas. Jeigu tai paršiuokas su sparnais (nuorodą į jį galima rasti „pagūglinus“), nereikėtų baimintis šio gyvūno vadinti tikruoju vardu, mat Lietuva ne ta šalis, kurioje kiaulės ir paršai netoleruojami.

O gal Momblanas reiškia aukščiausią Alpių kalną. Tiesa, dažniausiai jis vadinamas Monblanu, bet... kas nerašo, tas neklysta.

Dėl Miamio/Majemio „Miesto laikraščio“ skaitytojas, žinoma, teisis. Nusiramino. Tačiau galime pasiteisinti. Šiame mieste jau kurį laiką gyvena garsi estrados dainininkė Kristina Orbakaitė. Žiniasklaidos duomenimis, ten iš Rusijos persikėlė ir jos mama Ala Pugačiova su vyru Maksimu Galkinu.

Tad kartu su visais miamiečiais/majemiečiais - šių atlikėjų gerbėjais laukiame jų koncerto penktus metus Marijampolės socialdemokratų žadamoje 3 000-3 500 vietų Miamio/Majemio daugiafunkcėje arenoje.

J. Mačio nuotraukos

Karo akivaizdoje kiekvienas suprantame, kokia trapi yra mūsų visų LAISVĖ ir NEPRIKLAUSOMYBĖ. Šiandien, švęsdami Kovo 11-ąją, būdami LAISVI IR NEPRIKLAUSOMI, kaip niekad esame vieningi, susitelkę, jautrūs, atvėrę savo širdis ir namus karo siaubus patiriantiems ukrainiečiams. Tegul jų įkvepianti kova ir visas šis sunkus laikotarpis suteikia mums visiems naujų jėgų atsakingai eiti laisvės keliu. Linkėkime vieni kitiems gražaus gyvenimo savo sukurtoje Lietuvoje.

Marijampolės savivaldybės tarybos
TĖVYNĖS SĄJUNGOS-
LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ
FRAKCIJA

Jei taromatas nepriėmė užstato pakuotės

Inga TARASONIENĖ. Per beveik šešerius metus, kai Lietuvoje veikia užstato sistema, gyventojai grąžino per 3,4 mlrd. vienkartinį pakuočių. Sistema naudojasi 9 iš 10 žmonių ir absoliuti dauguma sutinka, kad grąžinti tuščią tarą yra paprasta, o retkarčiais nutinkantys nesklaidumai – lengvai įveikiami.

„Iš viso Lietuvoje veikia beveik 3 tūkst. taros surinkimo punktų. Nuolat bendradarbiaujame su gėrimų gamintojais ir importuotojais, taip pat prekybininkais, kad užstato sistema veiktų sklandžiai“, - sako VŠĮ „Užstato sistemos administratorius“ (USAD) vadovas Gintaras Varnas.

Jis priduria, kad į užstato sistemą šiuo metu įtraukta beveik 9 tūkst. gėrimų pakuočių ir šis ilgas sąrašas yra nuolat atnaujinamas, nes gėrimų gamintojai pristato naujų produktų ar atnaujiną pakuočių dizainą. Savo ruožtu USAD siekia kuo greičiau reaguoti į permainas ir primena, kad kiekvienas gyventojų pranešimas apie nepriimtą tarą ar kitus sutrikimus yra vertingas.

Pasitaiko, kai dėl žmogiškojo faktoriaus ar kitų priežasčių informacija apie pakeistą pakuotės formą laiku nepasiekia USAD. Tokiu atveju pirkėjai gali rasti gėrimą parduotuvės lentynoje, tačiau taromatai tuščių šio gėrimo pakuočių nepriima –

neatpažįsta, nes dar neturi informacijos.

Paprastai tokio pobūdžio nesklaidumai trunka neilgai, nes duomenys yra nuolat atnaujinami – kartą nepriimta pakuotė po savaitės jau lengvai įvažiuoja į taromato vidų, o žmogus atgauna užstatą.

Jeigu užstato ženklų pažymėtos pakuotės nepavyksta grąžinti, geriausias sprendimas – pasinaudoti svetaine grąžinti verta.lt ir nusiųsti pranešimą apie problemą. Vartotojas netrukus gauna informaciją su konkrečia data, nuo kada taromatas priims nurodytą pakuotę.

Retkarčiais žmonės sutrinka negalėdami grąžinti butelių ir skardinių dėl paprasčiausių priežasčių: pakuotės brūkšninis kodas yra nusitrynęs, paveiktas drėgmės; pakuotė suglamžyta, suspausta ar kitaip deformuota, ne visiškai ištuštinta, yra gėrimo likučių; dėl techninių klaidų taromate; gamintojas yra pakeitęs pakuotės formą, bet ji dar nėra užregistruota užstato sistemos pakuočių registre; pakuotė neregistruota vienkartinį pakuočių užstato sistemoje grąžinti verta.lt.

Todėl ne pelno siekianti įstaiga USAD pataria pirmiausia įsitikinti, kad grąžinamos pakuotės yra tuščios, pažymėtos užstato ženklu „D“, išlaikiusios originalią formą ir turi brūkšninį kodą.

RTTAX

DIRBOTE UŽSIENYJE?
Atgaukite sumokėtus mokesčius!

+37037755211, www.rttax.lt

Kviečia Kaunas

Kauno savivaldybės informacija. Kovo 11-ąją šventinė ceremonija Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Priešpiet varpų muzikos koncertu sveikins karilionininkė Austėja Staniunaitytė-Proietta, 12 val. – Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimas, Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės jaunuųjų šaulių pasižadėjimas ir priesaika

Nuo 13 val. koncertuos su Bjelle, Rosita Čivilytė, „El Fuego“, „Thundertale“.

Penktadienį galima nemokamai aplankyti Kauno miesto muziejaus M. ir K. Petrauskų, Pilies, Tautinės muzikos ir J. Gruodžio skyrių ekspozicijas. Savo turtingą istorinę ekspoziciją taip pat pristatys Vytauto Didžiojo karo muziejus. Istorinėje Prezidentūroje (Vilniaus g. 33, II a.) lauks pažintis su Vasario 16-osios Aktu ir signatarais. Į šventinius renginius kursuos nemokamas viešasis transportas.

Abipus Laisvės alėjos jau plevėsuoja Lietuvos ir Ukrainos vėliavos, o Kauno pilies prieigose nuo savaitgalio mėlyna-geltona spalvomis nušvito paminklas Vyčiui.

„Tūkstantmečio mokyklos“

Atkelta iš 1 p.

Jose pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas einamaisiais mokslo metais turi mokytiis ne mažiau kaip 1 000 mokinių nemažiau kaip trijose savivaldybės mokyklose. Savivaldybės, kuriose nėra 1 000 mokinių arba jose nėra trijų programoje mokykloms keliamus kriterijus atitinkančių mokyklų, kviečiamos bendradarbiauti ir programoje dalyvauti drauge su didesne savivaldybe.

Ką turi atlikti savivaldybės, kad gautų TŪM programos finansavimą?

Programoje dalyvauti apsišprendusios savivaldybės iki kovo pabaigos atliks savo švietimo būklės analizę. Vėliau, iki birželio, padedant „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertams, parengs pažangos planą. Iki jo patvirtinimo savivaldybės turės numatyti ir suderinti mokyklų tinklo stiprinimo pakeitimus.

Liepą-rugpjūtį numatoma pasirašyti pirmąsias sutartis su savivaldybėmis ir nuo naujų mokslo metų pradėti įgyvendinti projektus.

Kas bus numatyta švietimo pažangos plane?

Jame atsispindės savivaldybės švietimo sistemos būklė ir kaita, spręstinos problemos, siekiamo pokyčio tikslai, tobulintinos sritys ir joms reikalingos investicijos. Į šį planą bus įtraukti ir rodikliai, kuriuos savivaldybė turės pasiekti dalyvaudama programoje. Su kiekviena savivaldybe bus susitariama dėl konkrečių programos įgyvendinimo tikslų, sudaromas rodiklių sąrašas.

TŪM programa atlieps konkretios savivaldybės švietimo bendruomenės lūkesčius.

Ar TŪM programa sumažins mokyklų skaičių savivaldybėse?

Savivaldybės mokyklų tinklą tvarko, stiprina visą laiką, reaguodamos į demografinius pokyčius. Vien nuo 2016 iki 2020 metų šalyje neliko 176 mokyklų. TŪM programos siekis – atnaujinti ir sustiprinti mokyklas, o ne jas reorganizuoti ar uždaryti. Atsinaujinusios ir TŪM programos investicijas gavusios mokyklos su kitomis savivaldybės mokyklomis dalinsis tiek atnaujintomis pedagoginių darbuotojų žiniomis, naujais veiklos modeliais, mokymosi priemonėmis, tiek ir atnaujinta infrastruktūra, pvz., laboratorijomis. Dėl to, kaip konkrečiai tai vyks, bus tariamasi atskirai su kiekviena savivaldybe. Savivaldybės konsultuos ir stiprins „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertai, programos įgyvendinimo kokybę stebės Europos socialinio fondo agentūra, Centrinės projektų agentūra ir Europos Komisija.

Kokios mokyklų veiklų sritys bus stiprinamos?

Visur bus telkiamas dėmesys į lyderystę, įtraukų, kultūrinį ir STEAM ugdymą. Šios kryptys turės atsispindėti kiekvienos savivaldybės parengtame pažangos plane, kuris atlieps tik tai savivaldybei būdingą švietimo situaciją. Pavyzdžiui, galbūt vienai savivaldybei reikia stiprinti silpniausią grandį – pradinį ugdymą, o kitai – labiau atkreipti dėmesį į tikslųjų ar gamtos mokslų mokymą.

Kokioms priemonėms bus skiriamos lėšos?

Investicijos galimos penkiomis kryptimis: mokyklų vadovų ir pedagoginių darbuotojų kompeten-

cijų stiprinimas, ugdymo veiklų ir užsiėmimų organizavimas, mokyklų išteklių prieinamumo gerinimas, įrangos ir mokymo priemonių įsigijimas, turimos mokyklų infrastruktūros atnaujinimas ir įveiklinimas ar naujos mokyklų infrastruktūros kūrimas.

Savivaldybės kviečiamos ieškoti nestandartinių sprendimų, bendradarbiauti ir teikti bendrus pažangos planus. Tokiu atveju maksimali finansavimo suma būtų didinama iki 10 proc.

Pažangos planui įgyvendinti savivaldybei galima skirti suma priklausys nuo mokinių skaičiaus. Atsižvelgiant į Europos Komisijos rekomendacijas ir mūsų šalies analitikų siūlymus, pasirinkta šešių krepšelių dydžių finansavimo schema, kada skiriamos lėšos skaičiuojamos ne vienam mokiniui, o pagal rūžius, pavyzdžiui, savivaldybės, kuriose mokosi nuo 15 iki 10 tūkst. mokinių, galės pretenduoti į penkių su puse milijonų krepšelį. Ši schema užtikrina didesnę finansavimą mažesnėms savivaldybėms.

Kiek laiko tęsis TŪM programa?

Šių metų liepą-rugpjūtį numatoma pasirašyti pirmąsias sutartis su savivaldybėmis ir nuo naujų mokslo metų pradėti įgyvendinti savivaldybių pažangos projektus, kurie truks 2–3 metus.

Pirmasis programos etapas baigsis 2026 m. birželį. Programos II etapo įgyvendinimo pradžia bus tikslinama, atsižvelgiant į I etapo įgyvendinimo rezultatus, tęstinių veiklų finansavimo galimybes ir poreikius.

Galutinis programos tikslas – iki 2030-ųjų visos Lietuvos mokyklos – tūkstantmečio mokyklos.

Baudžiamoji atsakomybė

Teisingumo ministerija kartu su Generaline prokuratūra ir Lietuvos policija, reaguodamos į viešojoje erdvėje, ypačingai - socialiniuose tinkluose, skelbiamus pasisakymus dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos karinės agresijos prieš Ukrainą, parengė atmintinę dėl baudžiamosios atsakomybės už neapykantos kurstymą ir karo nusikaltimų neigimą ar viešą pritarimą jiems.

Anot Lietuvos Respublikos Konstitucijos, laisvė reikšti įsitikinimus ir skleisti informaciją yra nesuderinama su nusikaltimais veiksmams – tautinės, rasinės, religinės ar socialinės neapykantos, prievartos bei diskriminacijos kurstymu, šmeižtu ir dezinformacija. O Lietuvos Respublikoje karo propaganda yra draudžiama.

Baudžiamoji atsakomybė už viešą pritarimą tarptautiniams nusikaltimams, jų neigimą ar šurkštų menkinimą yra numatyta ir Baudžiamajame kodekse, pagal kurio nuostatas, tam, kas viešai pritarė Lietuvos Respublikos ar ES teisės aktais arba įsistejusiais Lietuvos Respublikos ar tarptautinių teismų sprendimais pripažintiems genocidui ar kitiems nusikaltimams žmoniškumui arba karo nusikaltimams, juos neigė ar šurkščiai menkino,

gresia laisvės atėmimo iki 2 metų bausmė.

Baudžiamoji atsakomybė kyla, kai viešas pritarimas tarptautiniams nusikaltimams, jų neigimas ar šurkštų menkinimas padaromas grasinančiu, užgauliu ar įžeidžiančiu būdu arba dėl to būtų sutrikdyta viešoji tvarka.

Baudžiamoji atsakomybė taip pat taikoma už kurstymą prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę.

Viešas tyčiojimas, niekinimas, neapykantos skatinimas ar kurstymas diskriminuoti žmonių grupę ar jai priklausančių asmenį, pavyzdžiui, dėl tautybės, kilmės ir pan. gali būti baudžiamas bauda, laisvės apribojimu, areštu arba laisvės atėmimu iki 2 metų.

Kaip žinia, Seimas šių metų vasario 24 d. priėmė rezoliuciją „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“, kurioje konstatavo, kad Lietuva smerkia Rusijos Federacijos ir Baltarusijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir siekį nuversti teisėtai išrinktą Ukrainos valdžią.

Apie pastebėtus viešus pasisakymus, kurstančius neapykantą ar pritariančius karinei agresijai, galima pranešti Lietuvos policijai, Prokuratūrai, o taip pat interneto svetainės administratoriui prašant juos pašalinti.

Beveik pagal „Anykščių šilelį“

Nekomunikacijos skyriaus informacija. Parko g.1D – sklype, besiribojančiame su Pašešupio parku, apsilankę savivaldybės bei jos administracijos vadovai. Jie domėjosi, kaip nuo medžių ir krūmynų atlaisvintame plote ruošiamasi statyti kelis gyvenamuosius daugiaaukščius.

Vyrai sutarė, kad situacija sklype ne prastesnė, nei Antano Baranausko apdainuotame Anykščių šilelyje.

*Citata iš poemos „Anykščių šilelis“

Keturiolikmetis teigia pasirinkęs gyvenimo kryptį

Arūnas KAPSEVIČIUS. „Anksti kėlęs nesigailėsi“, - ši patarlė sukosi galvoje susipažinus su rankraščiu knygos „Asmenybės okupacijų labirintuose. Felikso Treigio ir Zigmo Masaičio gyvenimo istorijos“, kurią parašė... keturiolikmetis marijampolietis Aleksas Bartkus.

Rimanto Stankevičiaus progimnazijos mokinys ir Šaulių sąjungos Suvalkijos 4-osios rinktinės jaunujų šaulių vado pavaduotojas, skirtingai nuo daug vyresnių mūsų miesto istorijos aprašinėtojų, nekopijavo ankstesnių darbų apie šias iškilias asmenybes. Jis atliko „namų darbus“ archyvuose, susistemino progimnazijos muziejuje eksponuojamus originalius dokumentus, parengė jų aprašus.

Pirmieji mano klausimai susitikus su jaunuoju istoriku, lengvai nuspėjami: kodėl tyrinėja praeitį ir kaip kilo mintis rašyti knygą?

„Negaliu namie ramiai sėdėti, man norisi kažką veikti. Beveik visą septintąją klasę dėl „covid'o“ mokėmės nuotoliniu būdu. Kai pradėjau nuobodžiauti, mokyklos bibliotekininkė Laima Vaičiūnienė, dabar dirbanti Marijampolės kolegijos Informacijos ir studijų centro vadove, pasiūlė patyrinėti mūsų mokyklos istoriją, - pasakoja Aleksas. - Ėmiau domėtis, kas ir kaip, o tada dėmesį patraukė buvę mokyklos direktoriai: žydus per II Pasaulinį karą gelbėjęs Feliksas Treigys ir Štuthofo koncentracijos stovykloje žuvęs Zigmas Masaitis.“

Pradėjęs rinkti apie juos medžiagą Aleksas suprato, kad gali parašyti knygą. „Laimai Vaičiūnienei pasiūlius, paprašiau Štuthofo muziejaus atsiųsti mane dominančios archyvinės medžiagos ir po savaitės gavome dokumentų kopijas bei laišką lenkų kalba, - toliau kalba A. Bartkus. - Po to ieškojau medžiagos mokyklos muziejuje, kitur, labai padėjo Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus fondų saugotoja Danutė Katkuvienė, kiti specialistai. Su-

kaupęs daug informacijos galutinai apsisprendžiau rašyti knygą.“

Moksleivis neslepia pajutęs suaugusiųjų skepticizmą, esą kaip keturiolikmetis gali imtis darbo, kokiam garbingi istorikai ruošiasi ilgus metus.

„Mano istorinės žinios yra aštuntos klasės mokinio, aš suprantu, kad daug ko nežinau, bet tai netrukdo užsiimti tuo, kas man labai svarbu. Istorija tai yra reikšminga dalis manęs, todėl siekiu, kad mano darbas būtų įvertintas, bet nenorėčiau girdėti, koks aš protingas, šaunus ir t. t. Suprantu, kad tai mėgėjiškas darbas“, - samprotauja Aleksas.

Jis savo knygoje pateikia ir Prezidento Valdo Adamkaus atsiminimus.

„Istorikas Kazys Balickas man pasakojo, kad V. Adamkus, lankydamasis Marijampolės kolegijos muziejuje minėjo, kad Feliksas Treigys buvo jo mylimas mokytojas, jį išgelbėjęs nuo gestapo (fašistinės Vokietijos slaptoji policija - red. pastaba). Paskatintas L. Vaičiūnienės, parašiau Prezidentui laišką, - prisimena A. Bartkus. - Laukiu savaitę, antrą, o atsakymo nėra. Tada paskambinau V. Adamkaus atstovei, prisistačiau. Ji pasakė, kad Prezidentas rašo atsakymą. Gavęs jo laišką su karo metų istorija, ją įdėjau į knygą.“

Alekso tėtis ir brolis kariškiai, buvo įdomu, kokį kelią rinksis jaunas šaulys: kario ar istoriko?

„Galvoju apie tai, nors dabar lengva suderinti abu pasirinkimus. Pavyzdžiui, tarnaujant kariuomenėje šalia pagrindinės veiklos galima gilintis į kitas sritis. Mano gyvenimo kryptis yra istorija ir šalia kariuomenės, kad būčiau pasirengęs ginti Tėvynę“, - pabrėžia pašnekovas.

Netrukus po mūsų pokalbio gavau Alekso žinutę, kad jo knygos leidybą finansuos Krašto apsaugos ministerija.

A. Bartkus asmeninio archyvo nuotrauka

Mieli marijampoliečiai,

Kovo 11-oji yra šių dienų Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gimtadienio diena. Visgi šiais metais švenčiame kiek kitaip - su malda ir susikaupimu sekdami karą Ukrainoje. Būtent Ukrainoje sprendžiasi visos Europos, viso mūsų regiono laisvės, demokratijos ir netgi nepriklausomybės likimas.

Šiais metais kviečiu būti stipriais ir Lietuvos laisvę puoselėti visomis išgalėmis padedant sesėms ir broliams ukrainiečiams. Tegyvuoja Ukraina, tegyvuoja Lietuva!

Andrius Vyšniauskas
LR Seimo narys

Terminas atidedamas

Sveikatos apsaugos ministerija perkėlė naujos kompleksinės pirmosios pagalbos rinkinių vairuotojams atnaujinimo prievolę iki 2023 metų sausio 1 d.

Šis sprendimas priimtas įvertinus milžinišką medicininių priemonių poreikį karo siaubą patiriančiai Ukrainai - tam, kad šiuo metu rinkoje esantys pirmosios pagalbos rinkiniai ar į šių rinkinių sudėtį įeinančios medicininės priemonės galėtų būti skiriamos Putino agresiją patiriančiai šaliai.

Laisvėjimas

Vyriausybė nebetaiko 15 kv. m bendro ploto reikalavimo vienam lankytojiui prekybos vietose, esančiose uždaroje erdvėje. Sprendimas priimtas atsižvelgiant į nuo vasario mėnesio pradžios mažėjantį sergamumą COVID-19 liga, taip pat nedidėjantį reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriuose gydomų pacientų skaičių. Jau anksčiau buvo priimti sprendimai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių švelninimo - atsisakyta sąlytį turėjusių asmenų izoliacijos, ugdymo įstaigose srautų valdymas yra rekomenduojamas, nebėra privalomo reikalavimo pradinukams dėvėti asmens apsaugos priemones pamokų metu.

Tik užsiregistravus

Migracijos departamentas informuoja, kad Lietuvos piliečiai Migracijos departamento padaliniuose aptarnaujami tik iš anksto rezervavus vizitą www.migracija.lt.

Be išankstinės rezervacijos atvykę piliečiai aptarnauti nebus. Išimtis taikoma tik norintiems įgyti pasą tą pačią dieną ir prašymą šiai paslaugai teikiančioms Migracijos departamento Vilniaus skyriuje (Vytenio g. 18, Vilnius).

Toks Migracijos departamento sprendimas priimtas atsižvelgus į Lietuvoje įvestą nepaprastąją padėtį ir išaugusį pagalbos poreikį dėl karo veiksmų savoje šalyje į Lietuvą atvykstantiems Ukrainos piliečiams.

„Visų pirma turime padėti Ukrainos žmonėms, - sako Migracijos departamento direktorė Evelina Gudžinskaitė. - Prašau Lietuvos piliečių supratingumo ir kantrybės. Vos tik matysime, kad galime atnaujinti Lietuvos piliečių priėmimą gyva eile, tą ir padarysime.“

Ragina suskubti rinktis elektros tiekėją

Domas JUREVIČIUS, „Ignitis grupė“. Nepaisant to, kad nepriklausomą elektros tiekėją pasirinkti reikės visiems elektros energiją vartojantiems Lietuvos gyventojams, ligi šiol apie 1,05 mln. vartotojų to nėra atlikę, rodo naujaisi Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos (VERT) duomenys. „Ignitis“ ekspertai ragina suskubti, nes tikėtina, jog nepasirinkusieji ir nesudarę naujų sutarčių su nepriklausomu tiekėju, už elektros energiją turės mokėti daugiau.

Data, iki kurios reikia pasirinkti nepriklausomą elektros energijos tiekėją, priklauso nuo suvartojamo elektros kiekio. Nuo 1 000 iki 5 000

kWh per metus suvartojantiems gyventojams pasirinkti tiekėją būtina iki birželio 18 dienos, tam kad nepriklausomas tiekimas prasidėtų liepos 1 d., o suvartojantiems iki 1 000 kWh - nuspręsti reikia iki 2022 m. gruodžio 18 dienos, tam kad nepriklausomas tiekimas prasidėtų sausio 1 d.

Nespėjus pasirinkti nepriklausomo tiekėjo nurodytais terminais, elektros tiekimas nenutrūks, nes laikinai bus užtikrinamas garantinis tiekimas, kurį vykdo bendrovė „Energtijos skirstymo operatorius“ (ESO). Tačiau įprastai garantinio tiekimo kaina yra didesnė nei pasirinkus nepriklausomą tiekėją, nes, remiantis Elektros energetikos

įstatymu, garantinio tiekimo elektros kaina padidėja dėl koeficiento, kuris priklauso nuo vidutinės elektros kainos pridėjamas biržoje „Nord Pool“. Koeficiento numatyta reikšmė yra 1,25, tai yra vidutinė elektros energijos biržos kaina padidinama 25 procentais. Ši taisyklė nebus taikoma tik pažeidžiamiems vartotojams, nes nuo 2023 m. garantinio tiekimo kainą pažeidžiamiems vartotojams nustatys ir skelbs VERT. Visais atvejais su ESO reiks atsiskaityti už tinklo paslaugas - elektros energijos persiuntimą ir su tuo susijusias paslaugas.

„Gyventojams būtina žinoti, kad visuomeninio tiekimo sutartys antrąjo rinkos liberalizavimo etapo

metu bus nutraukiamos nuo 2022 m. liepos 1 dienos, o trečiojo etapo metu - nuo 2023 m. sausio 1 dienos. Nedelskite, nes artėjant terminui gali susidaryti eilės, todėl tiems gyventojams, kurie nespės sudaryti nepriklausomo tiekimo sutarties ir elektros energiją jiems bus užtikrinama garantinio tiekėjo, elektros kaina beveik visais atvejais neišvengiamai didės lyginant su nepriklausomu tiekimu“, - perspėja Andrius Kavaliauskas, „Ignitis“ privačių klientų tarnybos vadovas.

„Ignitis“ nepriklausomas tiekėjas siūlo rinktis iš trijų galimų planų: mažai elektros suvartojantiems žmonėms skirtas „Minimalus“, daugiau elektros buityje suvartojantiems pritaikytas „Optimalus“ ir „Iššmanus“, kurio kaina keičiasi kas

mėnesį ir priklauso nuo vidutinės kainos elektros biržoje.

Sudaryti „Ignitis“ nepriklausomo tiekimo sutartį galima keliais būdais. Bene patogiausias - internetu savitarnoje e.ignitis.lt. Sutartį taip pat galima sudaryti ir daugiau nei 250 visoje Lietuvoje įsikūrusių Lietuvos pašto ir „PayPost“ skyrių, taip pat paskambinus klientų aptarnavimo telefonu +370 611 21802 arba užsukus į vieną iš „Ignitis“ klientų aptarnavimo centrų.

Tiems, kam dėl įvairių priežasčių yra sudėtinga patiems sudaryti nepriklausomo tiekimo sutartį, tai gali padaryti kliento patikėtinis, kuriam reikės asmens, kurio vardu bus sudaroma sutartis, rašytinio įgaliojimo.

PARDUODA

ŠILTNAMIAI. Parduodu įvairaus dydžio šiltnamius. Nemokamas pristatymas. Suteikiu garantiją. Tel. 8-608 90070.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

BRANGIAI PERKA MIŠKĄ

Gali būti su bendraturčiais, neatidalintas su skolomis, sutvarkome paveldėjimus ir kitus dokumentus.

DĖL PERKAMO MIŠKO
ATSAKYMAS PER 1 VAL.

864455355, 866066466

Įmonė „UAB Vudlita“ perka malkas - ažuolo, klevo, skroblo, beržo (popiermedį), uosio. Atsiskaitymas iškart. Galime pasiimti savo transportu. Tel. +370 699 86646.

PASLAUGOS

Šilumos siurblių oras/vanduo, oras/oras, kondicionierių, saulės elektrinių pardavimas, montavimas, konsultacija, pogarantinis aptarnavimas. Tel. 8-600 23832.

**Darbas Kazlų Rūdoje
KRAUTUVO VAIRUOTOJAMS!**

Darbo grafikas:

I-V 8-17 val. ARBA slenkantis,
be naktinių valandų.

Atlyginimas 750-1 000 Eur/mėn.
į rankas.

Nemokamai vežame iš Vilkaviškio/Marijampolės.

Susisiekiame tel. 8-638 52472.

FurnMaster®

IEŠKAI PASTOVAUS DARBO?

Kviečiame jungtis prie
mūsų komandos!
Patirtis nereikalaujama –
apmokome darbo vietoje.

IEŠKOME:

**SIUVĖJŲ, SUKIRPĖJŲ,
BALDŲ PRAMONĖS
DARBININKŲ,
SANDĖLIO DARBUOTOJŲ,
KOMPLEKTUOTOJŲ.**

Darbo užmokestis priklauso nuo
pozicijos, darbo patirties, kvalifi-
kacijos, darbo rezultatų.

Darbas dviem pamainom (rytinė ir
vakarinė), savaitgaliai ir šventinės
dienos laisvos.

Susidomėjote? Laukiame jūsų:

- Geležinkelio g. 3, Marijampolė
- vapau@furnmaster.lt /
jka@furnmaster.lt
- 8-603 98579 / 8-683 60184.

MIUZIKLAS
**PARYŽIAUS
KATEDRA**

DOMINAS!
TEATRAS

Balandžio 6 d. 18 val.
Marijampolės kultūros centras

REIKALINGA

Raseinių rajone reikalingi darbuotojai:
gyvulių ūkyje, mėsos ceche, kaulintojai,

skerdikai moterys ir vyrai. Atlyginimas
nuo 700 eu. Apgyvendiname, maitiname.
Tel. 8-672 50316.

KVIDARA siūlo darbą:

PLATAUS PROFILIO STATYBININKAMS
Kreiptis: Gedimino g. 3A, Marijampolė. Tel. 8 685 67606

KVIDARA siūlo darbą:

ELEKTRIKUI
Kreiptis: Gedimino g. 3A, Marijampolė. Tel. 8 685 67606

SR **REIKALINGI**
STATYBOS RITMAS

**PLATAUS PROFILIO
STATYBININKAI**

Atlyginimas 1 100 eurų neatskaičius mokesčių

Kreiptis:
**Gamyklų g. 3,
Marijampolė**
tel. 8 652 50618;
8 343 71450.

CSSD
SENUKAI

**ĮRANKIŲ
NUOMA**

Nuo 5 iki 10 parų -15%

Nuo 11 ir daugiau parų - 30%

Nuomojantis įrankius 5 paras ir ilgiau,
sekmadienio mokestis neskaičiuojamas

☎ 8 650 32 667

📍 Stoties g. 47, Marijampolė

SR

STATYBOS RITMAS
Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

**KASAME KŪDRAS
ILGASTRĖLIU EKSKAVATORIUMI**

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:

Tel. (8-343) 70482

www.sr.lt

ALGA
K O N C E R N A S

PARDUODA

■ Likusius nuo gamybos įvairius metalus dar tinkamus naudoti gamyboje.

■ Naudotus metalo apdirbimo įrengimus, stakles ir įrankius.

NUOMOJA

■ Patalpas biurui, gamybai, sandėliavimui ar kitai veiklai Marijampolėje, Gamyklų g.

■ Patalpas Marijampolės centre, senamiestyje komercinei ar kitai veiklai Gedimino g. 1, Marijampolė.

Daugiau informacijos www.turtas.alga.lt
arba telefonu 8 (686) 08077.

Lietuvos bankas: saugokitės sukčių

Nepriimkite skubotų sprendimų – sukčiams būdinga skubinti žmones, skambinti netikėtu laiku, imtis kitų psichologinio spaudimo priemonių. Taip jie stengiasi žmogų išmušti iš pusiausvyros ir pasisavinti jo pinigus. Prisiminkite, kad pervesti pinigus yra lengva, o atgauti – sudėtinga, jei apskritai įmanoma.

Neinvestuokite į produktus, kurių nesuprantate, – sukčiai dažniausiai stengiasi suklaidinti įmantriomis frazėmis apie ypatingus produktus, jie darys viską, kad pasisavintų Jūsų pinigus.

Jeigu Jums paskambina ir žada „greitą praturtėjimą“ ir „jokios rizikos“, iškart baikite pokalbį. Jeigu pasiūlymas skamba per daug gerai, greičiausiai tai nėra tiesa. Labiausiai tikėtina – kad greičiausiai Jūs apskritai niekur neinvestuotumėte, o atiduotumėte savo pinigus sukčiams per suklastotą svetainę.

Į pasiūlymą investuoti atsakykite klausimu – kurioje jurisdikcijoje esate registruoti ir kokia priežiūros institucija Jus prižiūri? Tai ne panacėja, bet padeda atbaudyti sukčius ir taupyti laiką bei nervus. Jeigu vis dėlto išgirsite kokios nors institucijos pavadinimą, būtinai patikrinkite, ar ji realiai egzistuoja ir ką ji prižiūri.

Atmeskite pasiūlymus, kuriais kiti asmenys už atlygį

prašo naudotis Jūsų sąskaita ar socialinio tinklo paskyra. Pirmu atveju galite tapti pinigų mulu, o už tai gresia baudžiamoji atsakomybė. Antru – Jūsų paskyra gali būti naudojama ir neteisėtų paslaugų reklamai ar kitiems nusikalstamiems tikslams.

Tikrinkite faktus! Ieškokite atsiliepimų apie siūlančiuosius investicines ir kitas paslaugas viešai prieinamose paieškos sistemose ar socialiniuose tinkluose, tikrinkite, ar jie turi teisę teikti investicines paslaugas priežiūros institucijų (Lietuvos atveju – Lietuvos banko interneto svetainėje) sąrašuose. Įsitikinkite, ar pardavėjo, investicinių paslaugų teikėjo interneto svetainė prasideda *https*, ar atitinka kiekvienas pavadinimo simbolis, ar svetainėje veikia nuorodos į gilesnius lygius. Kilus net ir menkiausiai abejonei, geriau nerizikuokite.

Lyginkite kainas. Jeigu socialiniuose tinkluose matote skelbimą, kad, pavyzdžiui, telefonas, kuris parduotuvėje kainuoja 1 000 Eur, parduodamas už 100 Eur, pagalvokite, ar taip gali būti. Patikrinkite kainas bent keliose parduotuvėse. Jeigu matote, kad jos skiriasi keliais kartais – tai greičiausiai apgaulė.

Neatskleiskite jautrių asmens duomenų. Tokie asmens duomenys kaip prieigos prie asmeninės banko paskyros slap-

tažodžiai, kodai, kortelės kodas – Jūsų turtas, lygiai toks pat kaip ir pinigai. Jeigu jie pateks į sukčių rankas, galite prarasti lėšas. Jeigu gaunate įtartinų žinučių iš paslaugų teikėjų, bankų, pirmiausia susisiekite su jais. Prisiminkite, kad bankai niekada neskambina ir nesiuntinėja žinučių, prašydami atskleisti prisijungimo prie banko paskyros duomenis. Ir jokių būdu automatiškai nesuveskite kodų, jeigu toks reikalavimas pasirodo mobiliojo prietaiso ekrane – jeigu nieko nepirkote, tai gali būti bandymas užvaldyti Jūsų sąskaitą.

Norėdami gauti pervedimą už parduodamą prekę, Jums reikia nurodyti tik savo sąskaitos, o ne kortelės numerį. Atsiminkite – lėšų gavimui į sąskaitą nereikia jokio asmens tapatybės patvirtinimo nei Smart ID, nei mobiliojo parašu ar kodų generatoriumi. Lėšų gavimui nereikia nurodyti ir specialaus trijų skaitmenų kodo, esančio ant Jūsų kortelės (CVV). Jeigu iš Jūsų šių duomenų prašoma ar reikalaujama, tuojau pat nutraukite ryšį su tokiu pirkėju.

Būkite pilietiški – jeigu matote įtartinų skelbimų, ypač su žinomais žmonėmis, kurie kviečia investuoti į neįtikėtinais pelningus produktus, praneškite socialinių tinklų, skelbimų portalų administratoriams, Lietuvos bankui. Bendromis jėgomis kovoti su sukčiais lengviau.

Ko neapmoka ligonių kasos

Valstybinė ligonių kasa primate, kad gydymo ištaigos visiems pacientams privalo suteikti išsamią informaciją apie Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis apmokamas paslaugas ir matomoje vietoje – registratūroje, skelbimų lentoje bei interneto svetainėje – skelbti, kokias gydymo paslaugas apmoka ligonių kasos. Privalomuoju sveikatos draudimu (PSD) apdrausti žmonės turi teisę gauti gydymo ir sveikatos priežiūros paslaugas be papildomų mokesčių, nes visas gydymo ir sveikatos priežiūros paslaugas jiems kompensuoja ligonių kasos iš PSDF.

Vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintu mokamų paslaugų sąrašu, kai kuriais atvejais mokėjimas už paslaugas gydymo ištaigose yra įteisintas ir PSD apdraustiems pacientams, todėl už tam tikras gydymo paslaugas sumokėti reikės.

Mokėti už sveikatos priežiūros paslaugas reikia, jeigu asmuo: neapdraustas PSD; kreipiasi į gydymo ištaigą, kuri nėra sudariusi sutarties su teritorinė ligonių kasa (TLK); nori gauti gydytojo specialisto konsultaciją, bet neturi siuntimo; savo iniciatyva pasirenka papildomas paslaugas ar procedūras; pasirenka mokamas paslaugas, įrašytas į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą mokamų sveikatos

priežiūros paslaugų sąrašą.

Pavyzdžiui, mokėti teks už šias paslaugas: kosmetinės chirurgijos operacijas ir kosmetologines procedūras, neštumo nutraukimą, dantų implantavimą, akupunktūrą ir manualinę terapiją, sveikatos tikrinimą vykstant į užsienį, norint įsigyti ginklą, gauti vairuotojų ar aviatorių pažymėjimus ir kt.; pasirenkant brangiau kainuojančias paslaugas, medžiagas, procedūras, nei kompensuoja ligonių kasos. Tokiu atveju reikės sumokėti jų faktinių kainų ir nemokamų paslaugų, medžiagų, procedūrų kainų skirtumą. Pavyzdžiui, pacientas pasirenka naudoti naujesnius, brangesnius medikamentus ar gydymo technologijas ir gydantis gydytojas tai leidžia.

Dėl sveikatos priežiūros paslaugų besikreipiantis pacientas turėtų iš anksto pasidomėti, ar gydymo ištaiga yra sudariusi sutartį su TLK, kokios paslaugos apmokamos iš PSDF, kokią priemonę tektų sumokėti už brangiau kainuojančias paslaugas, medžiagas ir procedūras.

Jei gydymo ištaigose paprašoma PSD apdrausto žmogaus sumokėti ar primokėti už gydymo paslaugas arba gydančios stacionare pačiam įsigyti vaistų ir medicinos pagalbos priemonių, pirmiausia būtina išsiaiškinti, kodėl to reikalaujama, paprašyti dokumentų, įrodančių priemonių teisėtumą.

Kryžiažodis

Sudarė Danutė Šulcaitė

Trumpas posakis, kurio reiškiama liaudies išmintis			2						Pateks į kalėjimą
Grakštumas, puošnumas				Guminis vamzdis		Vandens procedūra			Sūprūs šiltas pietų vėjas Viduržemio pajūryje
									8
				Kornikas Pjeras ...					Žemiausias diplomatinis rangas
				Ginkluoti ... būrio vyrai					
5									
	„Mano ... esi mėlynas Nernu-no vėng!“	Taurusis metalas		Atsakomybė už veiksmus	Upė Švenčionių r., Želmenos d. intakas	Paragvajinė arbata			1
				Rašytoja Fransuaza ...	Virvė su kilpa gyvuliams gaudyti				7
	Skalbiameji milteliai	Stilistė ... Valentaitė				Turkmenijos miestas	Trauks su šaknimis		Kur du ... - daugiau padarys
					Negilios vagelės tirių uolienų paviršiuje				
	Tikslī pažodinė ištrauka iš teksto	Amerikos atogrąžų driežas							Nikaragvos kodas
					R. Gavello romanas ... žmogaus memuarai!				4
	Dainininkė ... Miščiukai	Smūgis per ausį							

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

EPO BETONAS
GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas
GAMINA ĮVARIŲ RŪŠIŲ BĖTONĄ IR BĖTONO MIŠINIUS
BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BĖTONVEŽĖMIS IR SAVIVARČIAIS
METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)
Tel. 8 655 04687

Kryžiažodžio atsakymus **SIŪSKITE** trumposiomis SMS žinutėmis
8-605 99998
SMS žinutėje rašykite **atsakymą ir vardą, pavardę.**
Atsakymus siųskite iki kovo 25 d. 12 val. Laimėtojas bus paskelbtas kitame laikraščio numeryje

Kryžiažodžio (Nr. 4) atsakymas: **NITRATAI**
Vertikalčiai: Klaidos. Bohema. Mis. Raudoni. Apaus. Suk. Dom. Apeina. Etosas. Dabita. Imasi. Lipai. Esam. Lambada. Saša. Amsės.
Horizontalčiai: Pomada. Edis. Hipopotamas. Esame. Obama. Irsis. Karson. Atila. Alsa. Alus. LMA. Du. IBM. Duok. Ūpas. Adė. Stipriausias.

Knygą „Pasmerkti pražūčiai“ laimėjo DEIMANTAS PEČIULIS
Prizą atsiimti redakcijoje, Kauno g. 15 (II a., 6 kab.), prieš tai susitarus tel. 8-605 99998.

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncernui „Alga“). 2021 metais laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68178 Marijampolė, tel. 8-605 99998, el.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, el.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, el.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas **8 020 egz.** Spausdina spaustuvė Ignatkose (Balstogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai - pasvirusi šriftu. Užsakomųjų straipsnių turinį atsako užsakovas.

Kitas numeris išeis kovo 31 d.

Tarp nematerialaus kultūros paveldo – sportas, šventės, alus...

Eglė LADIGIENĖ, Lietuvos nacionalinis kultūros centras. Skelbiami naujai į Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą įrašyti reiškiniai. Jų šį kartą, jau penktąjį, net devyni.

Ritinis yra senas lietuvių komandinio sporto žaidimas, dar vadinamas „Ripka“ pagal apskritą medžio skritę, kurią dviejų komandų žaidėjai meta arba ridena ranka į vartus, o stabdo medinėmis lazdomis – ritmušomis. Nuo 1961 m. kasmet vyksta šalies ritinio pirmenybės, pastaraisiais dešimtmečiais žaidžiama pagal Lietuvos ritinio sporto federacijos 2004 m. patvirtintas taisykles.

Palangos Jurginės yra pavasario, žalumos, žemdirbių ir arkliaunių šventė, tapusi kurorto kultūrinės tapatybės dalimi. *Kasmet balandžio 23 d.* į miestą iš visos Lietuvos susirenka folkloro ansambliai. Nuotaikingos dalyvių eitynės keliauja į Palangos Birutės parką, ant Birutės kalno skamba gražiausios pavasario dainos, vakare leidžiamasi prie jūros ir uždegami fakelai. 1990 m. šventė atkūrė ir nenuilstamai puoselėja Palangos kultūros ir jaunimo centro folkloro ansamblis „Mėguva“.

Vilniaus universiteto Fizikos fakulteto studentų šventė FiDi – Fiziko Diena – kasmet pavasarį vyksta jau nuo 1969 m. Savaitę trunkančiuose pramoginiuose, edukaciniuose ir moksliniuose renginiuose dalyvauja ne tik studentai, alumnai, moksleiviai, bet ir miestelėnai. FiDi kasmet įgauna naujų raiškos bruožų, tačiau išlieka svarbiausi šeštadienio programos akcentai, tarp jų žymioji Dino Zauro eisena miesto gatvėmis į Filologijos fakultetą.

Kapinių šventė Kisiniuose (Klaipėdos r.) yra XIX a. siekianti tradicija, skirta prisiminti tais metais mirusius žmones ir čia

palaidotus krašto istorijai svarbius asmenis. Viena iš paskutinį birželio sekmadienį vykstančios šventės dalių – ekumeniškos pamaldos, po kurių dalyviai kviečiami į vaišes Lotužių šeimos sodyboje.

Akmentašystės tradicija Kelmėje siejama su skulptūrų meistro Juozo Liaudansko (1904–1989), 1934 m. apsigyvenusio šiame mieste, kūrybine veikla ir jos reikšme šio amato, kartu ir liaudies meno žanro, plėtrai. Jo ir mokinių – Kelmės ir Šiaulių meistrų – skulptūros kūrė ir tebekuria miesto veidą. Kūrėjai laikosi pagarbaus, prigimtinės kultūros vertybėmis grįsto požiūrio į akmenį, užimantį ypatingą vietą žemaičių pasaulėvokoje.

Naminio alaus tradicija Biržų ir Kupiškio krašte yra svarbi gyvenamosios dalis, susijusi ne tik su aludario meistryste, amato paslaptimis, tikėjimais, švenčių ir vaišių papročiais, bet ir su dainomis, pasakojimais, žaidimais. Pivoriai patys daigina salyklą, augina bei šutina apynius, gamybos indai, įrankiai – atitinkantys senuosius.

Muzikavimo cimbalais (styginis mušamasis muzikos instrumentas) **tradicija Ignalinos ir Švenčionių kraštuose**. Čia buvo ir tebėra talentingų muzikantų, kurių kiekvienas turi savitą atlikimo stilių. Cimbalus galima išgirsti viešuose renginiuose: tradicinėse kultūros konkursuose, folkloro koncertuose, vakaronėse. Nuo 2007 m. Palūšėje kasmet vyksta tradicinio muzikavimo cimbalais kursai.

Džukų smuikavimo – strykinio griežimo – tradicija pasižymi archajiškais bruožais ir apima platų kontekstą: ne tik muzikavimą, bet ir instrumentų gamybą, muzikantų savitarpio ryšį, kultūrinę tapatybę. Šio amžiaus pradžioje džukų kultūros puoselėtojai aktyviai ėmė rūpintis

jos išsaugojimu ir perdavimu, rengiami tradicinio smuikavimo kursai, mokymai ir net konkursai.

Būgnijimas su kūlele Rytų Aukštaitijoje iki šiol yra neatsiejama instrumentinių ansamblių ir kapelų dalis. Tokio muzikavimo pavyzdžių galima išgirsti Utenos, Zarasų, Molėtų, Rokiškio, Ukmergės, Anykščių, Švenčionių, Ignalinos rajonų tradicinių muzikantų suėjimuose. Aukštaitiškas būgnelio rėmas yra aptrauktas oda, dažnai pritausomi ir žvangučiai, mušamas plaštakos dydžio medine kūlele.

Palanga garsi ne tik Stintų švente, bet ir Jurginėmis

Nuotrauka iš www.lnkc.lt

Paprastiems pietums ar vakarienei

Vilma JUODKAZIENĖ „Iki“ atstovė. Vilkžuvės racioną sudaro daugiausia vėžiagyviai, tokie kaip krabai, šukutės, todėl šios žuvies mėsa yra švelniai saldi, jos skonis primena kažką tarp krabo ir omaro, tačiau su kiek labiau biresne tekstūra. Ruošiant vilkžuvę (kaip ir kitų rūšių žuvis), dėmesį atkreipti reikėtų į paruošimo būdus. Pavyzdžiui, norėdami išsaugoti visas naudingąsias maistines savybes, žuvį virkite vandenyje ar garuose. Jei vis tik norite keptos, kepkite ant grotelių. Patartina vengti rūkytos ar aliejuje keptos žuvies.

Tinkamiausi prieskoniai vilkžuvei yra citrina, kaparėliai, prie jos ypač tinka švieži krapai, petražolės, šalavijai, česnakai ir svogūnai. Taip pat patariama naudoti sviestą, švelnaus skonio žemės riešutų ir kukurūzų aliejų – jie padės atskleisti tikrąjį skonį.

Kepta žuvis turi išlikti drėgna, minkšta bei sultinga. Jeigu perkepsite, ji išsausės ir praras gerąsias maistines bei skonio savybes. Visgi vilkžuvę sugadinti yra gan sudėtinga. Mat ši žuvis pasižymi didele riebalų gausa. Kiek laiko keps vilkžuvę, priklauso nuo gabalėlių storumo. Plonesni iškepti gali per 10 minučių, o storesniems prireiks ir visų 20-ies.

Kadangi vilkžuvė yra biri, jos pjausnius prieš kepančią galima pamirkyti druskos ir vandens mišinyje. Jeigu prieš kepdami

apvoliosite kiaušinio plakinyje, sūriame vandenyje mirkyti nereikia, mat kiaušinis ir miltai taip pat apsaugo nuo subyrėjimo.

Vilkžuvė su daržovėmis ir avokadu

Reikia: 300 g vilkžuvės pjausnių; žiupsnelio druskos; 200 g žaliųjų žirnelių; 300 g brokolių; 1 avokado; 6 šviežio baziliko lapelių; 1 citrinos.

Gaminame: brokolius nuplaukite, supjaustykite mažais gabalėliais ir kartu su žirneliais suberkite į pasūdytą verdantį vandenį. Virkite apie 5 minutes. Virtas daržoves iškart perkelkite į dubenį su lediniu vandeniu, šiek tiek palaikykite ir nupilkite.

Avokadą nulupkite, supjaustykite ir apšlakstykite citrinos sultimis, o vilkžuvę apibarstykite druska. Įkaitinkite grilio keptuvę, sudėkite vilkžuvę odele į apačią ir kepkite apie 4 minutes iš vienos pusės, tuomet apverskite ir kepkite dar 2,5 minutės.

Naudodami žnyples paverskite žuvį ant vieno šono, o po to ant kito – kiekvieną pusę kepkite apie 10–20 sekundžių. Vilkžuvę patiekite su virtomis daržovėmis bei avokadu, papuoškite baziliko lapeliais ir viską apšlakstykite citrinos sultimis.

Orkaitėje kepti gabalėliai

Reikia: 2 vilkžuvės gabalėlių; 1 poro; 1 morkos; 1 citrinos; 30 g sviesto; žiupsnelio druskos; žiupsnelio maltų juodųjų pipirų; žiupsnelio džiovintų čiobrelėlių; 2 kepimo maišų.

Gaminame: morką ir porą smulkiai supjaustykite. Keptuvėje ištrinkite sviestą, suberkite daržoves ir troškin-

kite, kol jos šiek tiek suminkštės. Pasiestkite du kepimo popieriaus lapus ir ant kiekvieno uždėkite vilkžuvės gabalėlį. Žuvį apibarstykite druska, pipirais bei džiovintais čiobreliais, ant viršaus dėkite po kelis šaukštus troškintų daržovių ir apšlakstykite citrinos sultimis. Abu gabalėlius kruopščiai suvyniokite į kepimo popierių, kiekvieną jų dėkite į atskirus kepimui skirtus maišus, pašaukite į orkaitę, įkaitintą iki 210 °C, ir kepkite 15–20 minučių. Patiekite su mėgstamomis daržovėmis ir ryžiais.

Su grietine ir krapais

Reikia: 4 gabalėlių vilkžuvės; pakelio mėgstamų šaldytų daržovių; 4 šviežių vidutinio dydžio bulvių; grietinės; 1 citrinos; šviežių krapų; česnako, pipirų, druskos.

Gaminame: įkaitinkite orkaitę iki 180°C. Pasiruoškite foliją – ji bus reikalinga kaip guolis žuviai ir daržovėms, tad vienai porcijai skirkite apie 30x30 cm folijos lakštą.

Atšildykite šaldytas daržoves (rekomenduojame rinktis mišinius, kuriuose gausu skirtingų daržovių), nulupkite bulves ir supjaustykite jas kuo plonesniais griežinėliais.

Atskirame dubenėlyje sumaišykite 4 šaukštus grietinės su smulkintu česnaku, pagardinkite druska ir šviežiais krapais. Ant daržovių dėkite po šaukštą paruoštos grietinės, o ant viršaus gražiai paguldykite po žuvies gabalėlį. Žuvį apabarstykite druska ir pipirais bei užlašinkite po šlakelį citrinos sulčių. Sandariai užlenkite foliją ir krepšelius dėkite į kepimo skardą. Kepkite orkaitėje apie 20-30 minučių.

Namie laikyti, kaip parduotuvėje

Jolanta SABAITIENĖ, prekybos tinklo „Iki“ ekspertė. Skirtingos daržovių ir vaisių rūšys reikalauja atitinkamų laikymo sąlygų. Vienus geriausia yra laikyti šaldytuve, kitus vietoje, kurios nepasiekia tiesioginė saulės šviesa, trečius tinkamiausia palikti kambario temperatūroje, dar kitus iš viso geriausia pamerkti į vandenį.

Kaip laikyti daržoves, kartais galima spręsti ir iš to, kaip jos išdėstytos parduotuvėse: jeigu daržoves randate šaldytuve – vadinasi, šaldytuve jas reikėtų laikyti ir parsinešus namo. Jeigu vaisiai bei daržovės sukrauti į lentynas, jas geriausia laikyti kambario temperatūroje.

Kad vaisiai iki galo prinoktų, juos reikėtų laikyti kambario temperatūroje. O jeigu norite, kad jie sunoktų ypatingai greit – popieriniame maišelyje. Ši taisyklė galioja avokadams bei kaulavaisiams: abrikosams, nektarinams, persikams ar slyvoms.

Krapus, petražoles ar mėtas geriausia laikyti pamerkus į vandenį šaldytuve. Žolelių kotus galima įvynioti į vandeniu sudrėkintą popierinį ar medžiaginį rankšluostį – jis suteiks drėgmės ir žolelės ilgiau bus gaivios.

Kambario temperatūroje geriausia laikyti pomidorus. Kai laikote šaldytuve, jie įgauna miltinę tekstūrą ir praranda dalį skonio.

Šaldytuve geriausia laikyti obuolius, kriaušes, agurkus, morkas, žiedinius kopūstus, kopūstus ar brokolius. Laikomos šaldytuve šios gėrybės ilgiau išlieka traškios, išlaiko savo šviežumą ir tekstūrą. Šaldytuve laikomi ir įvairiausių rūšių grybai. Juos nuplovus ir nuvalius – taip pat geriausia įdėti į popierinį maišelį.

Svogūnus, česnakus, bulves ar moliūgus geriausia laikyti vėsoje, sausoje vietoje, o ne šaldytuve. Lygiai ta pati taisyklė ir baklažanams – pastaruosius apskirtai reikėtų suvartoti per kelias dienas nuo pirkimo. Šių daržovių laikymas šaldytuve gali pakenkti jų tekstūrai.

